

Schoolondersteuningsprofiel

2016

Focus
School voor Praktijkonderwijs

Heerhugowaard

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Algemene informatie	4
2.1 Contactgegevens.....	4
2.2 Onderwijsvisie en visie op ondersteuning	4
2.3 Kengetallen leerlingpopulatie	5
2.4 Aanmelding en toelating	6
3. Niveaus van ondersteuning binnen het Samenwerkingsverband Vo/Vso Noord-Kennemerland	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Ondersteuningsprofiel.....	7
4. Onderwijsondersteuningsstructuur	7
5. Toelichting niveaus van ondersteuning	8
6. Interne expertise in het kader van de ondersteuning.....	9
7. Ondersteuningsoverleg.....	11
7.1 Leerlingbespreking	11
7.2 Intern ondersteuningsteam (IOT)	11
7.3 Extern Ondersteuningsteam (EOT).....	11
7.4 Multidisciplinair overleg (MDO)	12
7.5 MDO-T(oewijzing).....	12
10. Basiskwaliteit van het onderwijs.....	14
11. Extra ondersteuning binnen de school	15
11.1 Inleiding.....	15
11.2 Arrangement	15
12. Ambities	16
13. Afsluiting	17

1. Inleiding

Focus is een openbare school voor praktijkonderwijs. Het praktijkonderwijs is een reguliere vorm van voortgezet onderwijs voor leerlingen van 12 tot 18 jaar die een toelaatbaarheidsverklaring hebben van het samenwerkingsverband. Doel van het praktijkonderwijs is om leerlingen naar arbeid toe te leiden. Dit gebeurt door het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn om zo zelfstandig mogelijk te werken. De school biedt onderwijs aan jongeren tussen de 12 en 18 jaar met leerproblemen. Jongeren die gebaat zijn bij onderwijs in kleine groepen. Het onderwijs richt zich vooral op de sociale en praktische vaardigheden van een leerling. Hierbij geldt dat de leerlingen worden voorbereid op een zo zelfstandig mogelijke plaats in de maatschappij en op een toekomstige arbeidssituatie. Respect voor elkaar, veiligheid en verantwoordelijkheid zijn de drie kernwaarden binnen de school.

Focus valt onder de verantwoordelijkheid van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord (SOVON).

De leerlingen krijgen les in vakken binnen de domeinen Wonen, Werken, Vrije tijd, Burgerschap en Theorie. Ook worden de leerlingen getraind in praktische vaardigheden. Het leren gebeurt vooral in de praktijk door training op school en door stages bij bedrijven en instellingen.

Als leerlingen het praktijkonderwijs met goed gevolg hebben doorlopen, ontvangen zij het diploma praktijkonderwijs¹ en de bij de gekozen richting passende, landelijk erkende certificaten. Een deel van de leerlingen leert vervolgens door aan het middelbaar beroeps onderwijs (ROC) en behaalt daar een beroepsgericht diploma in combinatie met stage (BOL) of werk (BBL).

Passend onderwijs is de manier waarop onderwijs aan leerlingen, die (extra) ondersteuning nodig hebben, wordt georganiseerd. Het gaat om zowel lichte als zware vormen van ondersteuning.

De scholen van het Samenwerkingsverband Vo/Vso Noord-Kennemerland onderscheiden de volgende niveaus van ondersteuning aan leerlingen:

- *Basisondersteuning (niveau 1²)*: dit is de ondersteuning die de vo-scholen in Noord-Kennemerland aan alle leerlingen bieden (hierover zijn in Noord-Kennemerland tussen de scholen afspraken gemaakt).
- *Lichte ondersteuning (niveau 1)*: deze ondersteuning gaat iets verder, maar is bedoeld voor een geselecteerde groep leerlingen. De school bepaalt zelf welke leerlingen hiervoor in aanmerking komen.
- *Extra ondersteuning*: dit betreft de vormen van ondersteuning die aanmerkelijk verder gaan dan de basis- en lichte ondersteuning. Extra ondersteuning kan vrij licht en kortdurend van aard zijn (niveau 2), maar ook zwaar en langdurig en plaatsvinden binnen of buiten de school (niveau 3).
- *Intensieve ondersteuning*: (ook niveau 3) voor leerlingen met complexe vragen op meerdere leefgebieden.

Daarnaast beschikt het samenwerkingsverband nog over enkele scholen (of werkt er mee samen), die specifieke ondersteuning aan leerlingen bieden:

¹ De praktijkscholen in de regio bieden een diploma praktijkonderwijs. Belangrijk hierbij is het examendossier. In het examendossier verzamelt de leerling gedurende de schoolloopbaan certificaten en bewijzen. Indien het examendossier compleet is kan de leerling, in samenspraak met de mentor, het examengesprek aanvragen. Bij dit gesprek is naast de mentor ook een assessor van een andere praktijkschool aanwezig.

² Zie voor de niveaus van ondersteuning ook het schema in paragraaf 4.

- *School voor praktijkonderwijs*: één van de vijf vormen van Voortgezet Onderwijs. Praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen voor wie het behalen van een diploma in één van de leerwegen in het vmbo te hoog gegrepen is.
- *Voortgezet speciaal onderwijs*: voor leerlingen met gedrags- of psychische problemen en/of lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen dan wel concentratie/motivatie problemen.
- *Cluster 1 en 2*: ondersteuning voor blinde en slechtziende leerlingen en voor dove en slechthorende leerlingen.

Dit ondersteuningsprofiel richt zich in hoofdzaak op het niveau van het praktijkonderwijs.

Het profiel is als het ware een foto van de stand van zaken en bevat tevens de ambities van de school. Het biedt ouders de mogelijkheid om per school te beoordelen of het ondersteuningsniveau van een school past bij wat hun kind nodig heeft. Het schoolondersteuningsprofiel is een beknopt document: voor meer informatie kan worden gekeken in het schoolplan of de schoolgids van de school of op:

<https://www.scholenopdekaart.nl/Middelbare-scholen/484/FOCUS/categorie/Algemeen>

Het schoolondersteuningsprofiel is tot stand gekomen op basis van een format van het Samenwerkingsverband Vo/Vso Noord-Kennemerland en is door de school verder ingevuld.

2. Algemene informatie

In dit hoofdstuk worden de contactgegevens van de school en de kengetallen van de leerlingpopulatie weergegeven. Ook wordt kort weergegeven wat de school als haar opdracht ziet, vooral in het kader van passend onderwijs: de onderwijsvisie.

2.1 Contactgegevens

Naam	Focus
Type school	School voor praktijkonderwijs
Adres	Umbriëllaan 1, 1702AJ Heerhugowaard
Telefoon	072 – 5400 205
E-mail	info@focus-hhw.nl
Website	www.focus-heerhugowaard.nl

2.2 Onderwijsvisie en visie op ondersteuning

Het praktijkonderwijs op Focus heeft de opdracht haar leerlingen voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijke deelname aan het maatschappelijk proces. Tussen de ontwikkelingsmogelijkheden van de individuele leerling en de eisen waaraan hij moet voldoen om een zelfstandig bestaan op te bouwen ligt een spanningsveld. Het is aan het praktijkonderwijs om dit spanningsveld te overbruggen.

Pedagogisch gezien dient het praktijkonderwijs te voldoen aan een drietal basisbehoeften van leerlingen: relatie, competentie en autonomie.

Onder de basisbehoefte 'relatie' wordt verstaan dat leerlingen zich geaccepteerd voelen, dat ze erbij horen, dat ze het gevoel hebben welkom te zijn, dat ze zich veilig voelen. Onder de basisbehoefte 'competentie' wordt verstaan dat leerlingen ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen aankunnen. Dat

ze ontdekken dat ze steeds meer aankunnen. Onder de basisbehoefte 'autonomie' wordt verstaan dat ze weten dat ze (in elk geval voor een belangrijk deel) hun leergedrag zelf kunnen sturen.

De kracht van de organisatie is een verbondenheid op basis van respect en gelijkwaardigheid tussen leerkrachten/medewerkers onderling en in de relatie leerkracht/medewerker en leerling.

Vanuit deze kracht worden leerlingen begeleid naar een zo zelfstandig mogelijke plek in de maatschappij.

De school wil dit onder andere realiseren door:

- Een gedegen interne ondersteuningsstructuur waardoor iedere leerling vanaf aanmelding tot aan uitstroom de ondersteuning geboden krijgt die hij/zij nodig heeft.
- Een onderwijsprogramma dat uitgaat van profielen naar uitstroom te weten leerlingen die uitstromen naar:
 - a. dagbesteding;
 - b. (begeleid) werk
 - c. leren (al dan niet in combinatie met werk).
- Een volwaardige sociale vaardigheidstraining binnen alle fasen van het programma.

2.3 Kengetallen leerlingpopulatie

Hieronder worden de belangrijkste kengetallen van de school weergegeven. Meer specifieke informatie is te vinden op Vensters voor Verantwoording.³

	Aantal leerlingen	Verwijzing naar SVO	Leerlingen met REC-indicatie	Leerlingen met dyslexieverklaring
2013-2014	168	1	20	
2014-2015	183	2	8 (cluster 2)	
2015-2016	194	3	6 (cluster 2)	23

Uitstroomgegevens:

Uitstroomgegevens	13/14	14/15	15/16
Met werk zonder opleiding	4	4	12
Met werk + opleiding (niveau 1/BBL	7	4	11
Met werk + opleiding (niveau 1/BOL	8	14	2
Reïntegratietraject	2	0	0
Werkvoorziening/dagactiviteitencentrum	5	3	5
Werkzoekend	1	2	2
Totaal	27	27	32

Klassengrootte

De school heeft 14 groepen met elk ca. 16 leerlingen. In 2016-2017 heeft de school 207 leerlingen.

³ www.venstersvoorverantwoording.nl

2.4 Aanmelding en toelating

De landelijke criteria voor het praktijkonderwijs zijn: een IQ tussen 55 en 75/80 in combinatie met leerachterstanden van drie jaar of meer in twee of meer domeinen, niet zijnde een combinatie van technisch lezen en spelling. De school wijkt alleen van deze criteria af als de toelatingscommissie van Focus van oordeel is dat een leerling op zijn plaats is op deze school. Er kan dan sprake zijn van een toelating op basis van tegenstrijdige criteria.

Als de basisschool het advies praktijkonderwijs heeft gegeven, kunnen ouders hun kind aanmelden bij Focus. Een leerling kan voor een nieuw schooljaar al na 1 oktober van een kalenderjaar worden aangemeld. Ouders kunnen hiervoor een aanmeldingsformulier opvragen bij de school. Na ontvangst van het aanmeldingsformulier vraagt Focus informatie op bij de school van herkomst. Op basis van de op dat moment beschikbare informatie besluit Focus de aanmelding wel of niet in behandeling te nemen. Indien de aanmelding niet in behandeling kan worden genomen, zal de (speciale) basisschool hiervan op de hoogte worden gesteld. De basisschool dient dan de ouders van een nieuw advies te voorzien.

Indien de aanmelding wel in behandeling kan worden genomen, zal Focus de relevante onderzoeksgegevens verzamelen en volgt er een 'warme' (persoonlijke) overdracht van de leerling van de school van herkomst naar Focus. De schoolmaatschappelijk werker nodigt ouders en leerling uit voor een gesprek op school. Zodra het leerling dossier compleet is, wordt de aanmelding besproken door de Commissie van Toelating van Focus. Deze commissie adviseert de Commissie van Toewijzing (CVT) van het Samenwerkingsverband in het al dan niet afgeven van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het praktijkonderwijs. Met een praktijkonderwijsbeschikking kan de leerling definitief worden ingeschreven.

3. Niveaus van ondersteuning binnen het Samenwerkingsverband Vo/Vso Noord-Kennemerland

3.1 Inleiding

Binnen het samenwerkingsverband worden de volgende ondersteuningsniveaus onderscheiden:

- Basisondersteuning
- Lichte ondersteuning
- Extra ondersteuning
- Intensieve ondersteuning

Daarnaast functioneren binnen het samenwerkingsverband nog de volgende scholen:

- Scholen voor praktijkonderwijs (2)
- Voortgezet speciaal onderwijs
- Cluster 1 en 2

In paragraaf 1 is een korte toelichting op de niveaus en de daaronder genoemde scholen opgenomen. Focus is een school voor praktijkonderwijs en biedt dus ondersteuning op dit niveau.

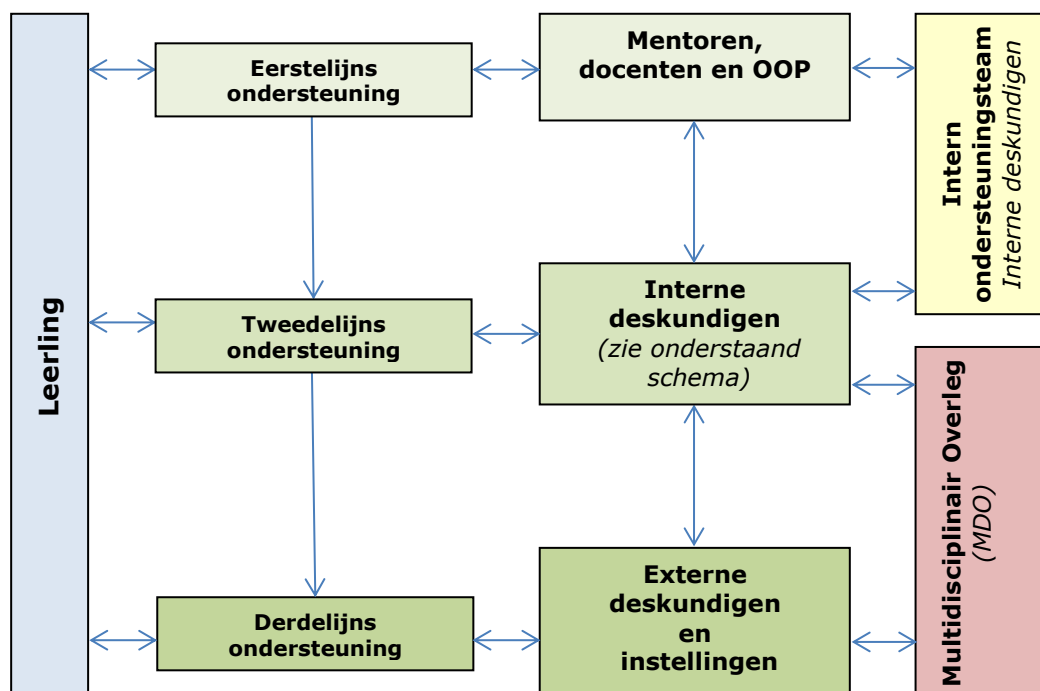
Voor alle scholen geldt dat het onderwijs zoveel mogelijk wordt afgestemd op de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van de leerling en waar nodig wordt extra tijd en aandacht aan de individuele leerling geschonken. Indien nodig biedt de school een scala aan ondersteuningsmogelijkheden en hulpmaterialen en onderhoudt zij – waar nodig – actief werkrelaties met externe deskundigen. De scholen ontwikkelen zich daarbij voortdurend en besteden veel aandacht aan de professionalisering van de medewerkers.

3.2 Ondersteuningsprofiel

Focus heeft in kaart gebracht hoe zij staat ten opzichte van het gewenste niveau van ondersteuning met behulp van een checklist. De uitkomst van deze zelfanalyse is als bijlage bij dit ondersteuningsprofiel gevoegd. (bijlage 1) Uit de analyse blijkt dat de school al ver is gevorderd in haar ontwikkeling van de basisondersteuning, maar dat een aantal zaken, zoals aangegeven in het overzicht, nog gerealiseerd of afgerond dienen te worden. De school kan basis- en extra ondersteuning alleen waarmaken binnen de grenzen van de mogelijkheden van de school en haar externe partners. In voorkomende gevallen zal de school hierover met de ouders communiceren en – voor zover mogelijk en aanwezig – op alternatieven wijzen.

4. Onderwijsondersteuningsstructuur

De school onderscheidt binnen de basisondersteuning de zogenaamde eerste-, tweede- en derdelijns ondersteuning. Uitgangspunt is dat de leerling zoveel mogelijk wordt opgevangen in de eigen groep door de eigen docent, mentor en afdelingsleider: de eerstelijns ondersteuning. Indien deze ondersteuning niet voldoende is, worden de *interne* deskundigen ingeschakeld: het interne ondersteuningsteam. Dit is de tweedelijns ondersteuning. Indien het intern ondersteuningsteam vermoedt de ondersteuning niet (geheel) zelf te kunnen bieden, wordt er een MDO georganiseerd. Dit is een multidisciplinair overleg waarin *externe deskundigen* participeren. Dit is de derdelijns ondersteuning. In schema ziet dat er als volgt uit:

5. Toelichting niveaus van ondersteuning

Niveau	Ondersteuningsmogelijkheden
Eerstelijns ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • In de eerstelijns ondersteuning functioneert de mentor als eerst verantwoordelijke voor een groep van 16 leerlingen. De mentoren proberen zoveel mogelijk de problemen met leerlingen zelf op te lossen. • Om te voorkomen dat de mentor vastloopt in de begeleiding kan hij terugvallen op de leerlingbespreking. Samen met het team maakt hij, indien nodig, een handelingsgerichte afspraak die door het hele team gedragen wordt. Door regelmatig leerlingbesprekingen (één keer per periode) te organiseren groeit de deskundigheid binnen het team. Het bespreken van leerlingen gebeurt volgens een vast protocol. Bij acute problemen bespreekt de mentor deze direct met de afdelingsleider en/of de ondersteuningscoördinator • Een begeleidingssituatie kan de deskundigheid van het team overstijgen. Er kunnen zich situaties aandienen waarin acuut ingrijpen of nadere consultatie gewenst is. In dit soort situaties beslist het team dat de tweede- of derdelijns ondersteuning ingeschakeld wordt.
Tweedelijns ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Indien meer intensieve begeleiding van een leerling noodzakelijk blijkt, komt het interne ondersteuningsteam in actie. • Het interne ondersteuningsteam krijgt te maken met problemen die naar aard en zwaarte te complex zijn om door de eerstelijns functionarissen opgelost te worden. • De binnen de school actieve deskundigen zullen onder leiding van de ondersteuningscoördinator in de tweedelijns ondersteuning de te bieden ondersteuning zodanig vorm en inhoud geven, dat deze tegemoet komt aan de specifieke ondersteuningsvraag en -behoefte van de individuele leerling.
Derdelijns ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Op schoolniveau functioneert daarnaast het Extern Ondersteuningsteam (EOT), waarin ook externe deskundige participeren. (zie hieronder) De ondersteuningscoördinator is het aanspreekpunt voor externe ketenpartners. Hij/zij vertegenwoordigt de school in het samenwerkingsverband.

6. Interne expertise in het kader van de ondersteuning

Bij de ondersteuning van leerlingen zijn de volgende functionarissen⁴ betrokken:

Eerstelijns ondersteuning:

- *Mentor*: de mentor is de spil in de eerstelijns ondersteuning. Hij/zij is het vaste aanspreekpunt voor de leerling. De mentor volgt de leervorderingen bij alle vakken, overlegt zo nodig met de docenten, bewaakt de sfeer in de klas en staat open voor persoonlijke problemen van de leerling. De mentor stelt het pedagogisch groepsplan en de didactische groepsplannen voor Nederlands en Rekenen op.
- *Docent*: de docent heeft een primaire signaleringsfunctie betreffende de (extra) ondersteuningsbehoeften van leerlingen.
- *Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)*: signaleert eventuele problemen in de dagelijkse omgang met leerlingen.

Tweedelijns ondersteuning:

- *Afdelingsleider*: de afdelingsleider verleent zelf geen ondersteuning, maar zorgt mede voor inkadering van het probleem en het bepalen van de ondersteuning die daarbij hoort. Waar de mentor de spil is in leerlingondersteuning is de afdelingsleider spil in docentenzorg.
- *Ondersteuningscoördinator*: coördineert de ondersteuning, maar verleent zelf geen directe hulp. Houdt bij welke ondersteuning voor wie nodig is. De ondersteuningscoördinator is de spin in het web. Zij is aanspreekpunt voor interne en externe deskundigen, brengt externe partijen binnen de school en onderhoudt de communicatie.
- *Orthopedagoog*: de taak van de orthopedagoog is ondersteuning te bieden aan leerlingen op orthopedagogisch gebied. De orthopedagoog is bevoegd om onderzoek te doen en betreffende problematiek of ontwikkelingsafwijking vast te stellen.
- *Trajectbegeleider*: de trajectbegeleider biedt ondersteuning op maat aan leerlingen die door ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornis of anderszins opvallend gedrag niet tot goede leerprestaties komen en/of de lessen voor andere leerlingen ernstig verstoren en aan leerlingen met specifieke leerproblemen, problemen met zelfredzaamheid en communicatie.
- *Maatschappelijk werker*: de schoolmaatschappelijk werker is belast met het verlenen van psychosociale hulp aan leerlingen van de school.
- *Absentiefunctionaris*: de verzuimcoördinator (dit is een taak van de ondersteuningscoördinator) is belast met de beoordeling rechtmatigheid van verzuim, het ondernemen van actie bij ongeoorloofd verzuim of te laat komen en de registratie van verzuim. De verzuimcoördinator speelt een centrale rol bij het benaderen van de ouders, het registreren en afhandelen van verzuim en de communicatie naar mentoren en afdelingsleiders.
- *Interne contactpersoon*: deze geeft informatie en advies op het terrein van machtsmisbruik (zoals seksuele intimidatie, pesten, discriminatie, agressie en geweld) en zal proberen samen met betrokkenen (personeel, leerlingen, anders) een oplossing te zoeken als er een klacht is of als er sprake is van machtsmisbruik. Hij/zij legt het eerste contact en voert de eerste verkennende gesprekken. Eventueel verwijst hij/zij naar de externe vertrouwenspersoon.

⁴ Van alle functionarissen is de specialisatie en taakstelling terug te vinden in deel B van het schoolondersteuningsplan.

Derdelijns ondersteuning:

- *Jeugd- en Gezinscoach:* deze concentreert zich vooral op situaties waarin sprake is van psychosociale problematiek bij de leerling of het gezin.
- *Jeugdarts:* de Jeugdarts verzorgt voor alle schoolgaande kinderen de jeugdgezondheidszorg. De Jeugdarts wordt door de ondersteuningscoördinator benaderd indien er sprake is van veel verzuim door ziekmeldingen.
- *Leerplichtambtenaar:* deze houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, controleert of ouders en jongeren de leerplicht naleven, geeft voorlichting aan jongeren over waarom het belangrijk is om naar school te gaan en geeft voorlichting over wat de gevolgen zijn als leerlingen en ouders de Leerplichtwet overtreden. Ook zoekt de leerplichtambtenaar samen met de school en ouders naar een oplossing bij problemen met schoolbezoek. Hij/zij kan een procesverbaal opmaken als een leerling spijbelt of niet ingeschreven staat op een school. De leerplichtambtenaar houdt één keer per periode spreekuur op school. Doel van dit spreekuur is om in een vroeg stadium verzuim aan te pakken, zodat zorgwekkend verzuim en schooluitval voorkomen kunnen worden.
- *Ambulant begeleider:* ambulante begeleiding wordt verzorgd door een medewerker van een speciale school of van een ambulante dienst van het REC 1 of 2 (Regionaal Expertise Centrum). Ambulante begeleiding biedt de school, de leerkracht(en) en (direct en/of indirect) de leerling deskundige hulp en ondersteuning.
- *Externe vertrouwenspersoon (Sovon):* deze heeft vooral een taak in de opvang en hulpverlening. De externe vertrouwenspersoon begeleidt en ondersteunt ouders en leerlingen van school bij de behandeling van klachten waarbij er sprake is van machtsmisbruik en heeft tevens een informatieve functie voor medewerkers van de school. De externe vertrouwenspersoon is er alleen voor klachten van ouders/leerlingen tegen medewerkers van een school en bij klachten die ontstaan tussen leerlingen onderling.
- *Wijkagent:* deze is op afroep beschikbaar. De wijkagent ondersteunt bij het realiseren van een veilige schoolomgeving en bij zaken die op zijn/haar terrein liggen.

Professionaliteit/professionalisering interne ondersteuners

Alle ondersteuners binnen de school zijn bekwaam en (des)kundig in de hun toegewezen taken en daar waar nodig hebben zij een speciale training/scholing gevolgd. In het kader van de wet BIO ontwikkelt de school beleid zodat interne ondersteuners niet alleen bekwaam zijn, maar ook bekwaam blijven. Het beleid is erop gericht het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden, motivatie, persoonlijke eigenschappen en het gedragsrepertoire te optimaliseren om op deze wijze de onderwijskundige, pedagogische en ondersteunende opdracht te kunnen realiseren.

7. Ondersteuningsoverleg

De school kent in het kader van de ondersteuning de volgende overlegsituaties:

7.1 Leerlingbespreking

Bij de leerlingbespreking zijn alle collega's, die werken met het leerjaar dat die dag besproken wordt, aanwezig. De leerlingbesprekingen vinden ongeveer vier keer per jaar plaats. Daarnaast vindt twee keer per jaar een evaluatie van het pedagogisch groepsplan plaats.

7.2 Intern ondersteuningsteam (IOT)

Het interne ondersteuningsteam bestaat uit:

- Ondersteuningscoördinator
- Orthopedagoog
- Maatschappelijk werker
- Trajectbegeleider
- Bij voorkeur is de mentor bij de bespreking aanwezig

Het interne ondersteuningsteam komt wekelijks bij elkaar om leerlingen te bespreken die aangedragen worden vanuit het team. De mentoren zorgen ervoor dat deze leerlingen schriftelijk aangemeld worden bij de ondersteuningscoördinator.

7.3 Extern Ondersteuningsteam (EOT)

Het externe ondersteuningsteam – hierna EOT genoemd – is een vast onderdeel van de ondersteuningsstructuur van een school voor voortgezet onderwijs. Het EOT kan worden opgevat als een periodiek multidisciplinair afstemmingsoverleg ten behoeve van leerlingondersteuning en hulpverlening/zorg, waarin naast vertegenwoordigers van de school ook functionarissen van externe voorzieningen en instellingen participeren.

Het EOT komt twee keer per jaar en op afroep bijeen. Het bestaat uit de volgende interne en externe deskundigen:

- Directeur (voorzitter)
- Ondersteuningscoördinator
- Orthopedagoog
- J&G-coach
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdarts
- Politie (op afroep)
- Ambulante begeleiders (op afroep)
- Trajectbegeleider (op afroep)

7.4 Multidisciplinair overleg (MDO)

Het multidisciplinair overleg is een versterking van het educatief partnerschap met ouders en andere belangrijke betrokkenen rondom de leerling zoals leerplicht, hulpverlening, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), maatschappelijk werk, reclassering en familieleden.

Het overleg heeft als doel om de hulpvraag en het ondersteuningsaanbod rond de ontwikkeling van de leerling zo integraal mogelijk te benaderen en samenwerking te bevorderen. Ook de leerling wordt zoveel mogelijk betrokken bij dit overleg. Vanuit diverse perspectieven kunnen de betrokken partijen en ouders samen met de jongere zijn mogelijkheden, kwaliteiten en kansen ontdekken en behoeftes formuleren. Daarnaast richt het formuleren van de behoeftes vanuit dit overleg zich ook op de ondersteuningsbehoeften van de school en de ouders: wat hebben zij nodig om het kind goed te begrijpen en te ondersteunen? Relevante ondersteuningsbehoeften en doelen worden verwerkt in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling.

7.5 MDO-T(oewijzing)

Er wordt gekozen voor het organiseren van een MDO-T als wordt verwacht dat de betrokken leerling niet voldoende ondersteuning kan krijgen binnen de basisondersteuning van de school, maar aangewezen zal zijn op de extra ondersteuning (zie hoofdstuk 8). Een MDO-T wordt georganiseerd rondom en met de leerling. In overleg met ouders en leerling wordt bepaald of aanwezigheid van de leerling gedurende het gehele MDO wenselijk is. Een leerling kan ook aan het begin of het einde van het overleg aansluiten.

De consulent passend onderwijs is de voorzitter van het MDO-T.

MDO-T wordt alleen ingezet voor verwijzing naar het speciaal onderwijs.

8. Externe relaties in het kader van de ondersteuning

Onder functionele externe contacten vallen collegascholen, instellingen en voorzieningen. Deze contacten zijn onder andere gericht op het adequaat inzetten van betrokken deskundigheid ten behoeve van de leerling of het doorverwijzen van de leerling naar een collega-school of hulpverlener die in staat is een onderwijsaanbod of hulp te verlenen, waartoe een school zelf niet in staat is.

Naast de samenwerking met instanties, genoemd als lid van het extern ondersteuningsteam, wordt meer incidenteel ook samengewerkt met onderstaande instellingen en organisaties:

<ul style="list-style-type: none"> • Basisscholen in de regio • Ambulante begeleiders REC 1 en 2 • MEE • CJG-coach • Gemeente Heerhugowaard • Veilig thuis • Politie 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgezet Onderwijs • Reclassering (justitie) • GGZ-instellingen • Speciaal Voortgezet Onderwijs • Samenwerkingsverband Vo/Vso Noord-Kennemerland
---	--

Voor een nadere beschrijving van de taken, werkzaamheden en bevoegdheden van genoemde relaties wordt verwezen naar de website van deze instellingen.

9. Planmatig werken

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

In het voortgezet onderwijs stellen scholen sinds 1 augustus 2014 een zogeheten 'ontwikkelingsperspectief(plan)' voor leerlingen in het voortgezet speciaal onder-

wijs, leerlingen in het praktijkonderwijs en leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het reguliere voortgezet onderwijs.

In het ontwikkelingsperspectiefplan wordt beschreven wat de verwachte uitstroombestemming van de leerling is en wat de onderbouwing van deze verwachting is. Wat dit laatste betreft gaat het om de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed kunnen zijn op het onderwijsleerproces.

Het bevoegd gezag van de school stelt het ontwikkelingsperspectiefplan vast nadat hierover op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de ouders heeft plaatsgevonden. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij. Het opstellen van een OPP vraagt om een integrale werkwijze waarin de opsteller de informatrice en expertise vanuit alle betrokkenen meeneemt: de leerling zelf, de ouders, de docenten, mentoren, andere schoolinterne deskundigen en de ketenpartners van de school (de externe deskundigen die bij de leerling betrokken zijn).

Het OPP wordt opgesteld vanuit de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling op de langere termijn, met einddoelen die passen bij het perspectief (uitstroom) van de leerling. Het OPP richt zich op de doelen die in de onderwijsinstelling behaald dienen te worden. Ouders zijn betrokken partners bij het leren en opgroeien van hun kind. Indien geen overeenstemming wordt bereikt bij het vaststellen of bijstellen van het OPP kunnen ouders zich wenden tot de 'Geschillencommissie Passend Onderwijs' (v/h de 'Geschillencommissie OPP').

Individueel ontwikkelingsplan (IOP)

Het praktijkonderwijs hanteert naast het ontwikkelingsperspectiefplan ook het zogeheten 'individueel ontwikkelingsplan' (IOP): dit plan is een afgeleide van het OPP. De school kent per schooljaar steeds vier onderwijsperiodes. Ter afsluiting van twee periodes vindt een IOP-gesprek plaats. Deelnemers aan het gesprek zijn leerling, ouders en mentor. Tijdens het IOP-gesprek worden de afgelopen twee periodes geëvalueerd met behulp van de bewijzen uit de portfoliomap van de leerling. Voor de voorliggende periode worden nieuwe doelen afgesproken, passend bij het perspectief van de leerling. Binnen elke periode vinden coachgesprekken plaats tussen leerling en mentor. Het OPP en IOP worden door ouders en leerling ondertekend.

Verskil OPP en IOP

Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP)	Individueel Ontwikkelings Plan (IOP)
<ul style="list-style-type: none"> • Het OPP wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 6 weken na inschrijving, vastgesteld. • Het OPP kijkt naar ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling op de langere termijn. • In het OPP wordt aangegeven welke onderwijsdoelen de leerling aan het eind van de schoolloopbaan zal kunnen behalen. • Het OPP kijkt naar wat nodig is om de gestelde doelen te behalen. • Geeft belemmerende en bevorderende factoren weer die van invloed zijn op het onderwijsleerproces. • Geeft aan welke ondersteuning en begeleiding wordt geboden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het IOP wordt meerdere keren per jaar aangepast. • In het uitstroomprofiel is het streefdoel opgenomen, waarin wordt aangegeven wat de te verwachten uitstroom is. • Dit geeft richting aan verwachtingen, doelen, competenties en mogelijkheden van de leerling. • In het IOP staan concrete doelen en daarbij passende acties om de gestelde doelen te behalen. • Het IOP koppelt de doelen aan bewijzen (opbrengsten)voor in het portfolio.

10. Basiskwaliteit van het onderwijs

De inspectie Voortgezet Onderwijs heeft Focus het zogenaamde *basisarrangement* (basistoezicht) toegekend. Hiermee wordt uitgedrukt dat de kwaliteit van het geboden onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving in orde is.

Maar ook de school zelf voert een actief kwaliteitsbeleid.

Kwaliteitszorg wordt beschouwd als het totaal van activiteiten, procedures en instrumenten, die bedoeld zijn om op een permanente, systematische en cyclische wijze de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren.

Kwaliteitszorg is een aangelegenheid van iedereen binnen de school.

Voor wat betreft deze kwaliteitszorg beantwoordt de school voortdurend de volgende vijf vragen:

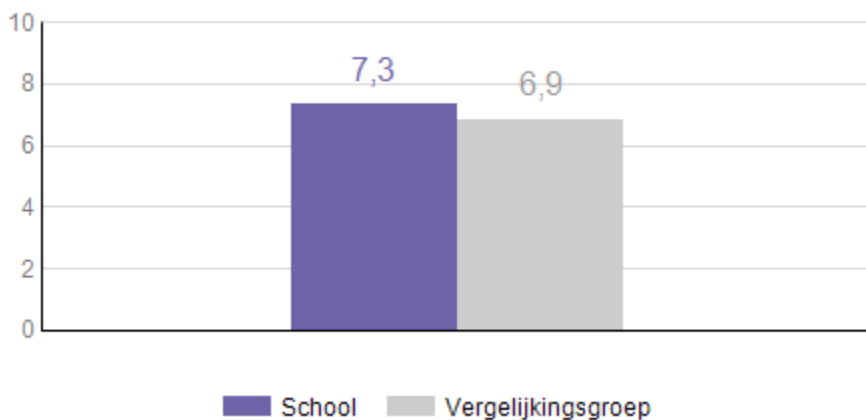
- Doen we de goede dingen?
- Doen we de dingen goed?
- Hoe weten we dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doen we met die kennis en informatie?

De kwaliteitszorg richt zich op de samenhang tussen diverse beleidsterreinen: de kwaliteitszorg is integraal maar ook systematisch en cyclisch. Dit houdt in dat de school planmatig bepaalt welke kwaliteit zij wil leveren, nagaat of zij die levert en acties onderneemt om de kwaliteit te borgen en zo nodig te verbeteren. Zelf-evaluatie en het voortdurend bijstellen van de ontwikkelagenda passen in dit cyclische proces.

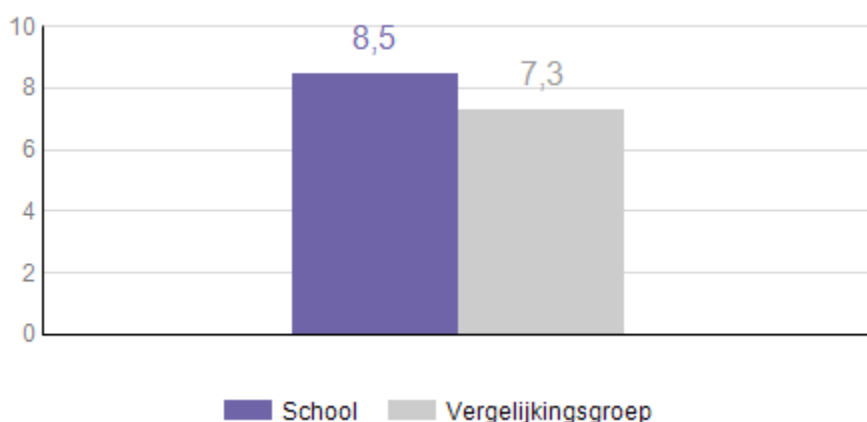
De kwaliteitszorg wordt bewaakt door de kwaliteitscoördinator.

Focus hanteert naast het 'Magister' leerlingvolgsysteem en Profijt een veelheid aan instrumenten binnen de kwaliteitszorg, zoals standaard toetsen, het ontwikkelingsperspectief plan (OPP), portfolio, voortgangsrapportages, schoolverlatersrapportage, op overeenstemming gerichte gesprekken, een na- en bijscholingsplan, klassenconsultaties, begeleiding van docenten en intervisiebijeenkomsten. Ook de leerling en oudertevredenheidsonderzoeken geven belangrijke informatie. Deze is in de volgende grafieken weergegeven:

Tevredenheid leerlingen in 2014-2015

Tevredenheid ouders in 2014-2015

Meer gedetailleerde informatie over de waardering voor de school vindt u [hier](#).

11. Extra ondersteuning binnen de school

11.1 Inleiding

Het samenwerkingsverband geeft scholen ook de beschikking over ondersteuningsmiddelen waarmee zij naast de basisondersteuning voor leerlingen *extra* ondersteuning op maat kan inzetten. De school investeert overigens ook zelf in deze specifieke extra ondersteuning.

De scholen kunnen de extra middelen gebruiken om de basisondersteuning verder te verbreden met expertise vanuit de school zelf of met expertise van buitenaf.

11.2 Arrangement

Focus kent in het kader van de extra ondersteuning de zogeheten Trajectbegeleiding, gericht op pedagogisch-didactische ondersteuning. Hieronder een korte beschrijving van dit arrangement.

Trajectvoorziening	Ondersteuning
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen die door ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornis of anderszins opvallend gedrag niet tot goede leerprestaties komen en/of de lessen voor andere leerlingen ernstig verstoren. • Leerlingen met specifieke leerproblemen, problemen met zelfredzaamheid en communicatie.
Capaciteit	<ul style="list-style-type: none"> • Gezien de beperkte capaciteit van deze voorziening wordt zorgvuldig gekeken welke leerlingen er gebruik van kunnen maken.

Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning op maat bieden met behulp van een begeleidingsplan, opgesteld in overleg met leerling, mentoren en ouders. Ondersteuning is voor een vastgestelde periode en gericht op een snelle terugkeer in de klassensituatie. Na zes tot acht weken vindt er een evaluatie plaats. • Zeer intensieve begeleiding (ZIB) voor een kortdurende periode die vooral in de lessituatie plaatsvindt. Na drie tot vier weken vindt er een evaluatie plaats. • Bieden van gestructureerde extra aandacht bij het reguleren van gedrag, werken aan schoolse vaardigheden en ondersteuning bij planning/organisatie van het schoolwerk. • Een rustpunt op een schooldag voor leerlingen die moeite hebben met drukte of rust (veiligheid) nodig hebben. • Bieden time-out gelegenheid aan trajectleerlingen. • Minder schooluitval realiseren. • Docenten ondersteunen bij hun hulpvraag voor deze leerlingen. • Ouders intensief betrekken bij het traject zodat de leerling weer met goed gevolg alle reguliere lessen kan volgen.
Beschikbare materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Alle leerlingen die gebruik maken van de trajectvoorziening krijgen een begeleidingsplan. • Per leerling wordt bepaald welke middelen er nodig zijn. Bijvoorbeeld tangel, wiebelkussen, geluidsdichte koptelefoon.
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Er is vijf dagen per week een aparte ruimte beschikbaar voor de trajectvoorziening. • De ondersteuning vindt eveneens plaats in lessituaties.
Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none"> • Trajectbegeleider • Orthopedagoog • Ondersteuningscoördinator
Samenwerking met externe instanties	<ul style="list-style-type: none"> • Zie externe contacten.

12. Ambities

Ten tijde van het samenstellen van dit ondersteuningsprofiel formuleert de school haar ambities als volgt:

- Optimalisering en borging van de ondersteuningsstructuur.
- Verbeteren aansluiting op buitenschoolse zorg.
- Optimaliseren van de aanmeldingsprocedures.
- Evalueren en finetunen HGW-cyclus.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat onderwijs en ondersteuning voortdurend in beweging en ontwikkeling zijn, zeker nu recent de Wet Passend Onderwijs is ingevoerd. Dit kan voortdurend leiden tot bijstelling en aanvulling van de ambities.

13. Afsluiting

Voor alle vragen, die tijdens het lezen van dit ondersteuningsprofiel bij u zijn gerezen, kunt u zich wenden tot de school.

Overigens vindt u ook op de website van de school en in de vele documenten die u via de website gemakkelijk kunt bereiken, uitgebreide informatie over wat in deze notitie aan de orde is gesteld.

Bijlage1 Overzicht ondersteuning School voor Praktijkonderwijs Focus te Heerhugowaard

Opmerking vooraf

- Als in onderstaand schema het kruisje in de kolom 'In ontwikkeling' uiterst rechts is geplaatst, dan betekent dat dat de ontwikkeling als in een vergevorderd stadium is.

Aspecten		In ontwikkeling	Aanwezig
1 Beleid met betrekking tot passend onderwijs			
a*	De school heeft de intentie om leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte in principe aan te nemen, mits het ondersteuningsaanbod toereikend kan zijn		x
b	De school meet minimaal één keer per twee jaar de tevredenheid van leerlingen en ouders		x
c*	De school bepaalt jaarlijks hoe de ondersteunings-, zware en LWOO-ondersteuningsmiddelen worden ingezet		x
d*	De school legt verantwoording af over de inzetten van ondersteuningsmiddelen (verantwoording begroting/jaarverslag)		x
e*	De school evalueert jaarlijks het rendement van geboden ondersteuning en gebruikt de conclusie als input voor het ondersteuningsbeleid		x
f*	Middelen, die toegekend zijn voor ondersteuning, worden daarvoor ingezet		x
2 Passende begeleiding			
a*	De school brengt onderwijsbehoeften in kaart door het verzamelen van informatie uit overdrachtsgegevens, warme overdracht en gesprek met de ouders		x
b*	De school voorziet in op maat gemaakte onderwijsarrangementen voor leerlingen die dat nodig hebben		x
c*	De school werkt met groepshandelingsplannen met een vaste structuur	x	
d*	De school stelt indien nodig een individueel OPP op voor leerlingen met extra ondersteuning		x
e*	Groepshandelingsplannen en OPP's bevatten handelingsgerichte, direct toepasbare adviezen		x
f*	De school beschikt over een goed functionerend leerling volg systeem (LVS) waarin de ondersteuning wordt vastgelegd		x
g*	Docenten en mentoren voeren leerlinggegevens m.b.t. onderwijsresultaten, sociaal-emotionele ontwikkeling en andere relevante informatie structureel in het LVS		x
h	Minimaal twee keer per jaar vinden leerlingbesprekingen plaats op basis van deze individuele informatie en m.b.t. groepssituaties		x
i	De school stelt de informatie over onderwijsbehoeften van leerlingen ter beschikking van professionals, waarmee wordt samengewerkt.		x
j*	De mentor stelt informatie over onderwijsbehoeften van leerlingen structureel beschikbaar aan medewerkers die hiervan op de hoogte dienen te zijn		x
k	De school beschikt over goed getrainde mentoren die in staat zijn adequaat te signaleren en te interveniëren (binnen hun taakstelling)		x
l	De school maakt gebruik van (eventueel externe) specialisten als het gaat om extra ondersteuning		x
m*	De school zet externe zorgpartners preventief in ten behoeve van een vroegtijdige signalering, zodat eerder ondersteuning kan worden ingezet		x
n	Voor speciale onderwijsbehoeften schakelt de school zo nodig diagnostische expertise van buiten de school in		x
3 De continuïteit van de passende begeleiding			
a	De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de ondersteuning is ondergebracht bij één of meer functionarissen		x
b	Begeleidingsgegevens (al vanaf het bao) worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem		x
c	De school participeert in de overgangsprocedures bao/vo zoals afgesproken		x
d	De school participeert in de overgangsprocedures vo/mbo zoals afgesproken		x
e	De school heeft afspraken over hoe de 'warme overdracht' wordt vastgelegd		x

Aspecten		In ontwikkeling	Aanwezig
4 Basisondersteuning voorziet in opvang van leerlingen met een algemene hulpvraag			
a*	De school verzorgt lichte ondersteuning (v/h: lwo)	Nvt	Nvt
b	De school vangt leerlingen met een pro-beschikking op in het vmbo met eventueel een lwo-beschikking	Nvt	Nvt
c	De school biedt leerwerktrajecten		x
d	De school beschikt over een onderwijsaanbod voor hoogbegaafden	Nvt	Nvt
e	De school werkt met het doorstartconvenant Samenwerkingsverband	Nvt	Nvt
f	De school biedt schoolloopbaanbegeleiding		x
g	De school heeft een verzuimcoördinatie en -registratie		x
5 Differentiatie en competenties docenten			
a*	Mentoren zijn in staat te bepalen wanneer basisondersteuning niet meer toereikend is		x
b*	Docenten kunnen reflecteren op eigen handelen en op grond van reflectie bijstellen		x
c*	Docenten zijn in staat handelingsgerichte leerlingbesprekingen te voeren	x	
d*	Docenten zijn in staat handelingsgerichte gesprekken met ouders en collega's te voeren	x	
e*	Docenten betrekken ouders bij de onderwijsondersteuning		x
f*	Docenten reageren op signalen van leerlingen en/of ouders door zelf actie te ondernemen of door de signalen door te spelen		x
g*	Docenten kunnen beperkingen van leerlingen vertalen in behoeften en daar de vereiste ondersteuning aan koppelen	x	
h*	Docenten maken zo nodig aanpassingen in de lessen		x
i*	Er wordt door de docenten tijdens de lessen gedifferentieerd op grond van:		
	. Docenten kunnen differentiëren naar tempo en niveau	x	
	. Speciale psychologische of sociaal-emotionele kenmerken		x
	. Een meer of minder dan gemiddelde intelligentie	Nvt	Nvt
	. Verschillende leerstijlen	x	
j	Gedifferentieerde onderwijsprogramma's zijn beschikbaar in het vakwerkplan		x
k	Onderwijsprogramma's voor leerlingen met fysieke beperkingen:		
	. Goed ingerichte Elektronische Leer Omgeving (ELO)		x
	. Aangepaste onderwijskundige leer- en hulpmiddelen	x	
	. Aangepast rooster		x
	. Beperkte lokaalwisseling		Nvt
	. Ruimte voor verrichten van medische handelingen		Nvt
6 Expertise op het gebied van deskundigheid, materialen en omgeving			
a*	De school besteedt structureel aandacht aan de competenties van docenten en begeleiders in relatie tot de ondersteuningsproblematiek die speelt		x
b*	Er is binnen de school een cultuur waarin professionaliteit met elkaar gedeeld wordt (intervisie)		x
c*	Docenten kunnen extra aandacht besteden aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften		x
d*	Het ondersteuningsteam heeft expertise in:		
	. Handelingsgericht werken		x
	. Individueel ontwikkelingsperspectief		x
	. Individuele leerlijnen		x
e*	Er is een teamaanpak op gedrag in de klassen- en vrije situatie		x
f	Binnen school is kennis over onderwijszorgvoorzieningen in regio Samenwerkingsverband		x
g	Bekwaamheid/kennis van docenten wordt op peil gehouden voor wat betreft:		
	. Signaleren speciale onderwijsbehoeften voor leren en gedrag		x
	. Kennis en aanpak dyslexie	x	
	. Kennis en aanpak dyscalculie	x	
	. Kennis en aanpak AD(H)D		x
	. Kennis en aanpak ASS		x
	. Kennis en aanpak faalangst		x
h	Binnen school is kennis over gedragsontwikkelingsstoornissen en gedragsproblemen		x
i	Binnen school is kennis over onderwijsachterstanden andere culturen		x

Aspecten		In ontwikkeling	Aanwezig
j	Er zijn programma's gericht op vergroten van sociale vaardigheden		x
k*	Er zijn programma's gericht op vergroten van studievaardigheid		x
l	Trainingen en andere ondersteuning zijn beschikbaar:		
	. Faalangst-reductie training	Nvt	Nvt
	. Weerbaarheidstraining/assertiviteitstraining		x
	. Dyslexie-ondersteuning (r.t.)		x
	. Dyscalculie-ondersteuning (r.t.)		x
	. Inzet externe coaches		x
m	Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften kunnen gebruik maken van een eigen plek	x	
n	Er is voor mentoren en docenten tijd beschikbaar van het Multidisciplinaire Overleggen (MDO's)		x
o	Leerlingen krijgen de gelegenheid elkaar te helpen		x
p	De school heeft expertise m.b.t. de volgende moeilijke doelgroepen:		
	. Leerlingen die voortdurend drugs gebruiken	x	
	. Leerlingen met een schoolfobie/zware blokkade om op school te komen	x	
	. Leerlingen die een bedreiging zijn voor de veiligheid	x	
	. Leerlingen die blijven spijbelen	x	
	. Hoogbegaafde onderpresteerders	Nvt	Nvt
	. Leerlingen in het praktijkonderwijs met frequent optredende, ernstige gedragsproblemen	x	
q	. Leerlingen met ASS (stoornis in het autistische spectrum) met een ondersteuningsbehoefte, waaraan het regulier onderwijs niet aan kan voldoen, maar die ook niet verwezen kunnen worden naar het vso omdat het onderwijsaanbod daar tekort schiet	Nvt	
r	De school heeft een werkend protocol voor medische handelingen		x
7 Samenwerking externen met betrekking tot ondersteuning en zorg			
a	De school werkt met een Extern Ondersteunings Team (EOT) en/of multidisciplinair overleg (MDO-t)		x
b	De doelstellingen van en de procedures rond het EOT en/of MDO zijn voor alle medewerkers duidelijk		x
c	Het beleid rond het EOT en/of MDO is vastgelegd in een beleidsdocument (ondersteuningsplan)		x
d	De school participeert in het vmbo/mbo-overleg		x
e	De school participeert in het vo/mbo Project		x
f	De school maakt gebruik van vavo	Nvt	
g	De school kent samenwerking met het hbo	Nvt	
h	De school kent samenwerking met de universiteit	Nvt	
i	De school werkt samen met de voorzieningen van het samenwerkingsverband (Expertisecentrum Onderwijs (ECO))		x
j	De wijze van samenwerking met de ouders van leerlingen, die extra zorg en ondersteuning behoeven, is beschreven		x
k	Ouders kunnen problemen m.b.t. de zorgplicht aankaarten bij de Medezeggenschapsraad: procedures zijn opgenomen in het reglement van de MR		x
l	De school kent een klachtenprocedure		x
m	Arbitragezaken worden voorgelegd aan de geschillencommissie Passend Onderwijs, waarbij het bestuur van de school is aangesloten		x
8 Veilige school			
a	Er is een programma voor een veilig klimaat		x
b	De school heeft de volgende voorzieningen i.h.k.v. een veilig schoolklimaat:		
	. Pestprotocol		x
	. Vertrouwenspersoon		x
	. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld		x
	. Gezamenlijke afspraken en gedragscodes voor docenten		x
	. Verzuimprotocol		x
c	De school zorgt voor fysieke toegankelijkheid		x
d	De school is bereid om in verband met fysieke beperkingen aanpassingen te realiseren		x